

Plan for Friluftslivets Ferdselsårer i Bindal kommune

Innhold

Innledning	1
Bakgrunn for planen.....	1
Mål for planen	1
Forhold til planer og nasjonale føringer	2
Metode, prosess og organisering	4
Roller og ansvar	5
Hvordan lese og ta i bruk planen	6
Dagens tilstand	6
Geografi	6
Fotruter	7
Ski- og trugeløyper	13
Analyse avvik mellom før-status og mål	14
Mottatte innspill og vurderinger	15
Kategori 1: Turruter som er merket og har starttavle.....	15
Kategori 2: Turruter som er merket	16
Kategori 3: Stier som ikke er merket/skiltet, men i bruk (Tursti)	18
Kategori 4: Mulige fremtidige stier/turer	19
Kategori 5: Traktor/skogsbilveier brukt i friluftslivet.....	20
Kartlagte og vurderte turruter for tilgjengelighet	20
Padleleder	22
Ski- og trugeløyper.....	22
Diverse hensyn	23
Besøksforvaltning.....	23
Lovverk	23
Vegetasjon, sårbarhet og slitasje.....	25
Prioritering av tiltak.....	25
Kategori 1: Turruter som er merket og har starttavle.....	26
Kategori 2: Turruter som er merket	27
Kategori 3: Stier som ikke er merket/skiltet, men i bruk (Tursti)	28
Kategori 4: Mulig fremtidige stier/turer	28
Padleleder	29
Ski- og trugeløyper.....	29
Nedleggelse av trasé	30
Merking og skilting	30
Reiseliv og markedsføring	30

Markedsførte geolokaliteter	31
Økonomiske- og ressursmessige konsekvenser	31
Stordata	31
Hvordan vedlikeholde	31
Topp 10 og samarbeidsavtale vedrørende tilrettelegging av turstier og turområder i Bindal	32
Analyse av planens måloppnåelse	32
Oppsummering	33
Henvising til vedlegg.....	34

Innledning

Bindal kommune er en kommune med rett i underkant av 1400 innbyggere. Det er et mektig landskap med oppstykkede landområder sammenbundet av en bilvei, samtidig som mange områder kun kan nås via sjøveien. I sammenheng med dette er befolkningstettheten spredt utover flere bygder og tettsteder. Følgelig er det en tett nærhet til naturen, hvilket byr på et mangfold av turmuligheter der hvor skogen er rett utenfor stuedøra for de fleste.

Eksistensen av et utall stier betyr at man i de fleste tilfeller har nok med å vedlikeholde det som allerede finnes. Samtidig som man ser på muligheter for å videreutvikle og utbedre disse der det er nødvendig. Da med innbyggernes beste som første prioritet, med et mangfold av interesser og hensyn bak.

Bakgrunn for planen

Alt friluftsliv i Norge tar utgangspunkt i allemannsretten. Hovedregelen, slik det står i friluftsloven § 2, er: «I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.». Allemannsretten er en samlebetegnelse på rettigheter og plikter alle og enhver i Norge har til å benytte naturen, uavhengig av hvem som eier grunnen.

Ferdselsåreplaner er et nytt og nyttig verktøy for mer målstyrt utvikling og drift av stier, ruter, løyper og leder. Dette er helt avgjørende infrastruktur for friluftslivet. Arbeidet er nasjonalt prioritert av Klima- og Miljødepartementet, og finansieres med prosjektstøtte fra Nordland fylkeskommune og Miljødirektoratet.

Ferdselsåreplanene endrer ikke i seg selv ansvaret for stier, ruter, løyper og leder i kommunen, men gir en status og oversikt over hva som gjøres av hvem.

Ferdselsåreplanen er i utgangspunktet en temaplan og binder ikke i seg selv arealbruk, kommunens eller noen andres ressursbruk.

Mål for planen

Formålet med planen (effekt målet) for friluftslivets ferdselsårer er at den skal bidra til:

1. Økt fysisk aktivitet og bedre psykisk helse i befolkningen som helhet
2. Økt bolyst og attraktivitet som bosted og reisemål
3. Et bredt aktivitetstilbud, med ulike tilretteleggingsgrad, sommer som vinter for alle i kommunen
4. Færre og kortere reiser med privatbil i hverdagen
5. Skape nettverk og god koordinering mellom aktører som arbeider med ferdselsårer

Plan for friluftslivets ferdselsårer skal få fram løsninger for (resultatmål):

1. At alle som bor på Bindalseidet og Terråk skal ha:
 - Maks 500 m til nærmeste fotturrute/turmål/sti
2. Alle bygder skal ha minst en tursti

3. En universelt utformet, naturpreget ferdselsåre/turmål i kommunen
4. Alle ferdselsårer i kommunen som er brukt til friluftslivsaktivitet skal legges inn i kartverkets nasjonale baser
5. Alle skoler, barnehager og eldresenter/helsetun bør ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet
6. Parkeringsmulighet ved alle turmål

Man ser at jo kortere vei folk har til turmuligheter jo oftere blir de brukt. Derfor ønsker man at distansen til nærmeste trasé skal være så kort som mulig fra der hvor folk bor.

Videre er registrering av ferdselsårer i kartverket viktig av sikkerhetsmessige grunner. Blant annet slik at folk flest skal finne trygt frem, men også for at politimyndighetene skal vite hvor de skal lete når noen er savnet.

Avgrensning av arbeidet, tematisk: Plan for friluftslivets ferdselsårer beskriver dagens status og mulig framtidig utvikling for fotturer, padleturer, sykkelturner og skiturer.

Avgrensning av arbeidet, geografisk: Plan for friluftslivets ferdselsårer skal ta for seg hele kommunen.

Forhold til planer og nasjonale føringer

Temaplanen for friluftslivets ferdselsårer må sees i sammenheng med følgende eksisterende planer og lovverk:

Kommuneplan for Bindal

Kommuneplanen består av en arealdel og en samfunnsdel. Arealdelen (2004 – 2018) angir hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer/betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i gang. Revidering av kommuneplanens arealdel ble igangsatt i 2021. Arbeidet har tatt tid, og er ikke forventet ferdig før tidligst utgangen av 2025.

Kommuneplanens samfunnsdel, 2014 – 2024, redegjør for hvilke strategiske mål kommunen skal fokusere på med tanke på samfunnsutvikling. Ny samfunnsplan er under arbeid. I eksisterende samfunnsdel blir mål for friluftsliv beskrevet slik i følgende fagområder:

2	Arealbruk og bolyst <i>Sist vedtatt i kommunestyret 10. desember 2020.</i> Vi skal være en attraktiv kommune som bosted, for besøkende og bedrifter. Dette innebærer at Bindal kommune skal legge til rette for attraktive arealer for næringsetableringer og bosetting, både sentrumsnært og i grendene.
2e	Bindal kommune skal ha områder som legger til rette for aktivitet, rekreasjon og friluftsliv, og som bidrar til å styrke folkehelsen

4	Kultur Bindal kommune skal legge til rette for et variert kultur- og idrettsliv som gir trivsel, egenaktivitet og opplevelser for alle. Frivillige lag og foreningers virksomhet er verdifull for utviklingen av kulturlivet i Bindal kommune, og skal stimuleres
4b	Bindal kommune skal i samarbeid med lokale krefter stimulere til økt friluftsliv i hele kommunen. Naturområder skal tilrettelegges for aktiv bruk gjennom økt tilgjengelighet og informasjon.
4c	Bindal kommune skal legge til rette for fysisk aktivitet for flest mulig, både gjennom idrettslag og folkehelse i et bredt perspektiv.
5	Folkehelse
	Forebyggende og helsefremmende tiltak skal vektlegges slik at befolkningen best mulig blir i stand til å ta ansvar for egen helse og sin egen sosiale situasjon.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2020 – 2031

Hovedmålet for folkehelsearbeidet i Bindal kommune er «Flere år med god helse for Bindal sin befolkning». Planen inneholder målsetninger, resultatvurdering av forrige plan, analyse av langsiktige og kortsiktige behov, et prioritert handlingsprogram og en uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg. Det har også en oversikt over eksisterende og planlagte anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet.

Andre kommunale planer og temaplaner som bør ses i sammenheng

- Kartlegging og verdsetting av friluftsområder (Naturbase, miljødirektoratet)
- Trafikksikkerhetsplan, 2023 – 2026
- Leve hele livet i Bindal, 2023 – 2026
- Verdiskapningsplan, 2023 - 2032

Regionale og nasjonale føringer

- Plan for friluftslivets ferdselsårer (Miljødirektoratet, 2019)
- Naturmangfoldloven
- Kulturminneloven
- Folkehelseloven
- Lov om friluftslivet
- Forskrift om bærekraftig skogbruk
- Hundeloven
- Forskrifter om verneområder

Senere i planen gjennomgås lovverket ytterligere.

FNs bærekraftsmål: I planen for friluftslivets ferdselsårer er det 5 konkrete bærekraftsmål det jobbes opp mot:

- God helse og livskvalitet
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Livet i havet
- Livet på land
- Samarbeid for å nå målene

Metode, prosess og organisering

Organisatorisk forankring

Kommunedirektøren er prosjekteier. Ansvar for arbeidet legges til kommunen og Trollfjell Friluftsråd.

Organisering av arbeidet

Arbeidet organiseres som et prosjekt med følgende organisering:

Prosjektledere: Trollfjell Friluftsråd, Kamilla Pedersen og Erik Mæhle

Arbeidsgruppe:

- Bindal kommune (helse- og velferd), folkehelsekoordinator Rønnaug Helstad
- Bindal kommune (oppvekst- og kultur), kultur- og informasjonskonsulent Jens Christian Berg
- Trollfjell Geopark og Friluftsråd, daglig leder Kamilla Pedersen
- Trollfjell Geopark og Friluftsråd, geolog Bergliot Storruste
- Trollfjell Geopark og Friluftsråd, prosjektleder Erik Mæhle

Prosess

Arbeidsgruppa begynte i 2019 med å utarbeide en prosjektbeskrivelse og definerte mål for arbeidet. Arbeidsgruppa hentet og fylte inn all eksisterende data (digitale filer og skriftlige tekster). Det ble deretter arrangert folkemøter i 2023. På folkemøtene ble målene presentert, og det ble oppfordret til å komme med innspill på målene. Målene ble stående uendret.

Invitasjon til folkemøtene i 2023 gikk ut tre uker før arrangementet og ble publisert på kommunens hjemmeside, på kommunens og friluftsrådets SOME-plattformer, samt at det ble sent ut egne invitasjoner på epost til referansegruppa og potensielle ressurspersoner og reiselivsbedrifter. På folkemøtene ble det diskutert utfordringer og mulige løsninger, det ble avdekket feil i eksisterende kartdata, og oppdatert tilstandsbeskrivelse av de ulike turrutene.

Vurderingene gjort i denne planen tar utgangspunkt i innspill som er kommet på folkemøtene.

Roller og ansvar

Kommunen

Det offentlige er pålagt ansvaret for at det skal være mulig for alle å drive friluftsliv og er øverste arealmyndighet. Kommunen skal i henhold til friluftslovens §22 arbeide for å fremme friluftslivets formål innen sitt område og ivareta allmenhetens interesser i alle saker for friluftslivet. Kommunen har imidlertid ikke en lovpålagt oppgave med å drifte sti- og løypenettet.

Trollfjell Friluftsråd

Interkommunalt organ som bistår kommunene i arbeidet med å fremme friluftslivets formål og ivaretagelse av allmenhetens interesser i alle saker for friluftslivet. Er ett av 28 friluftsråd i Norge som ligger under paraplyorganisasjonen Friluftsrådernes Landsforbund. Trollfjell friluftsråd står som prosjektleder for arbeidet med planen for friluftslivets ferdselsårer i Bindal.

Trollfjell Geopark

Geoparken har blant annet som mål å tilrettelegge for bærekraftig turisme. Geoparken jobber med å opplyse om og ivareta geoparkens/områdets verdifulle natur- og kulturarv gjennom informasjonstavler og kanalisering av ferdsel.

Miljødirektoratet

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan under Klima- og miljødepartementet. De skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.

Kartverket

Kartverket tar imot informasjon om nye og endrete turruter, samt oppdaterer sin offentlig tilgjengelige database. I hovedsak er det informasjon om stier som er skiltet og/eller merket som skal inn til Kartverket, men også stier som er mye brukt legges inn.

Fylkeskommunen

Nordland fylkeskommune har på oppdrag fra miljødirektoratet tatt ansvaret for å påse at alle kommunene utarbeider en plan for friluftslivets ferdselsårer. De fordeler prosjektmidler og følger opp kommunene iblant annet ferdselsårerarbeidet.

Lag og foreninger

Lokale idrettslag, grendelag og andre foreninger gjør en stor jobb gjennom å tilrettelegge og drifte en rekke stier og turløyper i kommunen. Disse bidrar også med aktivitetsfremmende tiltak i lokalmiljøene.

Ungdomsrådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre

Rådgivende organ som arbeider for å fremme og kvalitetssikre tiltak som er av interesse for rådenes interessegruppe. Fungerer som talerør for interessegruppene inn i arbeidet med planen for friluftslivets ferdselsårer

Grunneiere

Grunneiere har disposisjonsrett over egen grunn og er en svært sentral aktør i planlegging, tilrettelegging og utvikling av sti- og løypenettet. Det er derfor nødvendig

med et godt og formalisert samarbeid mellom kommunen, grunneiere, frivillige organisasjoner og brukere.

Utmarkslag og grunneierlag

Grunneierlag og utmarkslag er sammenslutninger av private eiendommer som i hovedsak forvalter disse eiendommene, herunder jakt- og fiskerettigheter. Flere utmarks- og grunneierlag driver skjøtsel og tilrettelegging av kulturlandskap og ferdselsårer.

Hvordan lese og ta i bruk planen

Planen er skrevet i kronologisk rekkefølge. Altså er situasjonen som den opprinnelig var før planens oppstart gjennomgått først, før eventuelle vurderinger og forslag til tiltak legges fram senere i planen. Dermed bør den leses fra start til slutt for å forstå konteksten og alt som ligger til grunn for vurderingene som er gjort.

Essensen av planen ligger likevel i tabellene med vurderinger og tiltak. Der er det informasjon om hver enkelt ferdselsåre. Disse finner en igjen i Excel-dokumentet med utfyllende informasjon om ferdselsårene. Excel-dokumentet er et dynamisk dokument som en kan fortsette å redigere samt benytte til målrettet arbeid med ferdselsårene i framtiden. Derfor er dette særdeles viktig og der mesteparten av arbeidet med ferdselsårene bør fokuseres i tiden framover.

I tillegg er det andre vedlegg som kan hjelpe med å forstå planen. Kartet gir en oversikt og dokumentet 'Definisjoner og avklaringer' inneholder en del forklaringer om begreper som er anvendt i denne planen, samt forklarer gradering av turrutene.

Dagens tilstand

Stinettverket i Bindal kommune er omfattende, med en sti for det meste, slik at alle fasetter ved kommunen kan oppleves. Særlig ser man dem konsentrert rundt områdene Austrahalvøya, Terråk-området og Bindalshalvøya, med varierende merking og vanskelighetsgrader. Det gir godt grunnlag for lokal og regional aktivitet, samt turisme. Noen av våre turmål blir også brukt av turtilretteleggere i nabokommunene.

Generelt har kommunen en god mengde med merkede stier, både skiltede og uskiltede. Samtidig er det mange umerkede stier. Ved disse er det en allmenn forståelse om at det enten ikke behøves tilrettelegging i samme grad, at det ikke er ønskelig eller at det er begrensede frivillige ressurser.

I listene nedenfor vil ferdselsårene presenteres punktvis med vurderinger til oppfølging. Til slutt følger de aktuelle tiltakene for å utbedre dem basert på vurderingene som er gjort.

Geografi

Bindal er en forholdsvis oppstykket kommune, bestående av store halvøyer, enkelte landområder som krever tilgang med hurtigbåt og lange veistrekninger. Samtidig bidrar dette til at en alltid er tett på naturen og ferdselsårene. Terrenget er kupert med høye fjell og mye skog, men også kulturlandskap der hvor naturen har tillatt det.

På samme vis er det tydelige bygder og tettsteder. Da eksempelvis Terråk og Bindalseidet, med mange ferdselsårer knyttet til dem og deres nærområder. Det finnes videre flere naturvernområder som beskytter sjeldent biologisk mangfold og det er en stor mengde kulturminner spredt rundt om i kommunen.

Fotruiter

Kategori 1: Turruter som er merket og har starttavle

Navn	Beskrivelse	Vedlikeholds ansvarlig
1-1 Heilhornet, fra FV 17	Fra Fv 17. Bratt fra parkering opp til en når brinken og går videre østover. Kliver videre opp gjennom steinur før en når toppen med fin utsikt. Noe bratt siste del.	Bindal kommune
1-2 Mulingen – fra Vassås	Meget fin tur opp til toppen av Mulingen. Underveis er det noen bratte partier som er glatte ved nedbør. En kan gå videre over toppen og følge merket sti ned til Helstad.	Tursti Terråk IL. Usikkert om ansvar for bilvei.
1-3 Blåfjellstua, Kjella	Tur gjennom skog og myrterreng, lett tur som passer godt for barnefamilier. Lite krevende, lite stigning. Målet er en koselig turhytte. Fin skitur på vinterstid. Betjent hytte med vaffelsalg på enkelte søndager på vinters tid.	Kjella IL
1-4 Stillelva, Terråk	Sentrumsnær og tilrettelagt turvei med rasteplasser og informasjonstavler. Gapahuk og aktivitetsområde i Trollskogen.	Bindal kommune
1-5 Fuglstadfjellet, Åbygda	Fuglstadfjellet ligger på kommunegrensa mellom Bindal, Høylandet og Nærøy. Det er Nærøys høyeste fjell. Fjellet ligger i to fylker, Nordland og Trøndelag.	Åbygda IL
1-6 Storsanden, Bindalseidet	Storsanden er en fin badeplass på Bøkestad med fin utsikt mot Heilhornene. Det er fin sti fra parkeringsplassen og det går fint å trille vogn og kjøre rullestol til stranda. Tilrettelagt med benker, toalett, naust og grillhytte.	Bøkestad grunneierlag
1-7 Nonslivannet / Åkvikfjellet Bindalseidet	Første delen av turen opp til Nonslivannet går gjennom skogsområde med noe skrått terreng. Videre går stien på myr og bergknauser.	Kula IL
1-8 Helstad/ Bangstad turløype	Tursti gjennom ulike deler av bygda, både gjennom marka og langs veien. Består av flere ulike sløyfer, og starttavla er også merket med flere umerkede stier.	Helstad og Bangstad vel
1-9 Kulturminne-løype Vassås	Tursti gjennom gravfelt fra jernalderen med informasjonsposter underveis. Passerer også Bindal bygdetun og Vassås kirke.	Bindal kommune
1-10 Veabakken via Hellefossmyra/ Kraftverksveien , Terråkmarka	Gapahuken nederst i Veabakken er et fint turmål som ligger lett tilgjengelig fra boligområdene, og er derfor mye brukt av barnefamilier, sommer som vinter. Parkering ved hovedvei. Traseen opp går over flate myrlendte områder og langs grusvei i skogsterreng. En alternativ vei er å starte på industriområdet på Langstrandhøgda og følge grusveien.	Terråk IL
1-11 Holmshatten – Rislia	Velkommen til et fint fjell med nydelig utsikt. Turen starter i bjørkeskogen, men jo høyere du kommer jo videre utsyn får du. Ta en rast i Rislia før du fortsetter mot toppen. Utsikten fra toppen er mangfoldig - en kan	Kula IL turstien

	se både Heilhornene, Otervikfjellet, Austra, Leka, skipsleia, Torghatten og Vega. Vær oppmerksom på at skodda kan komme raskt.	
1-12 Otervikfjellet, Kjella	Det er slak stigning oppover, og hele tiden har du godt utsyn, østover mot Heilhornan og vestover ut mot storhavet. Oppe ved varden får du også et glimt av Leka i sørvest. Mesteparten av turen går på fjell, men det er enkelte myrlendte partier underveis.	Kjella IL
1-13 Tyskenghatten, Sørgutvikvatnet	Tyskenghatten er grensepunkt mellom Nærøysund, Leka og Bindal. Løypa er merket fra fylkesveg 771 ved Sørgutvikvatnet. Den første biten er ganske bratt, og deretter er det jevn stigning oppover slake fjellsider. Fin rasteplass mellom tre tjern på Olaslåtten. Utsikten fra toppen er formidabel!	Kjella IL
1-14 Lysløype Hollup Aune	Oppgradert helårsløype 2020. Klubbhus og gapahuk langs løypa. Skispor kjøres opp på vinteren med scooter.	Kjella IL
1-15 Holm kulturminne-løype	Løypa starter ved Holm Camping (tidligere Nord-Vedstrand skole), går bort til den gamle kirkegården på Solstad, nedom fjæra, videre gjennom et område med mange gravhauger fra jernalderen (trolig fra om lag år 500-600 e.kr.) og tilbake til Holm Camping igjen. Løypa er ca 3 km lang og har 7 poster med skilt som forteller om gravhaugene, om dyre- og planteliv og litt om lokalhistorien. Løypa er laget for den som vil gå tur, den som vil trene eller den som er nysgjerrig på lokalhistorien.	Bindal kommune
1-16 Lysløypa Terråk	Helårsløype.	Terråk IL
1-17 Granåsen og Myrmarka kulturminneløype	Langs Granåselva mellom Granåsen og Myrmarka går en kultursti. Stien er merket og det er satt opp skilt ved gamle bygninger og steder med kulturhistorisk interesse.	Harangsfjord Kulturlandskap sgruppe

Kategori 2: Turruter som er merket

Navn	Beskrivelse	Vedlikeholds ansvarlig
2-1 Svarthopen kulturlandskaps område	Et område som er kulturhistorisk tilrettelagt der bakerovn er restaurert, utedo og bål plass. Kort avstikker fra veien, litt bratt sti fra starten.	Harangsfjord kulturlandskaps gruppe
2-2 Kula	Følg stien fra parkeringsplass i Hornlia, FV17. Til å begynne med stiger det ganske raskt opp gjennom skogen, og så flater det ut innover. Etter hvert deler stien seg. Hold mot venstre mot Lesshornet og Kula. Ta senere av til venstre for å komme til Kula. Veldig fin utsikt fra toppen.	Kula IL
2-3 Markahornet	Følg stien merket mot Heilhornet fra fellesbeitet på Vikestad. Ta etter hvert til venstre opp mot Markahornet.	Kula IL turstien

2-4 Lesshornet	Følg stien fra parkeringsplass i Hornlia, FV17. Til å begynne med stiger det ganske raskt opp gjennom skogen, og så flater det ut innover. Etter hvert deler stien seg. Hold mot venstre mot Lesshornet og Kula. Veldig fin utsikt fra toppen.	Kjella IL tursti
2-5 Mulingen – fra Helstad	Sti fra Løkroken, via skogsvei og videre opp i noe bløtt terreng. Kan gå over toppen og ned på Vassås	Helstad og Bangstad vel
2-6 Heilhornet fra fellesbeitet Vikestad på Bindalseidet	Turen begynner i enden av Hornelvveien på Vikestad. Ved Fellesbeite er det toalett og stor parkeringsplass. Fra Fellesbeite til Gundagammen er det fin sti med jevn stigning hele veien. Store deler av stien er klopplagt. Ved passering av Gundagammen blir det noe mer utfordrende terreng et lite stykke, mens det flater godt ut over myrene før man begynner å gå opp mot Hornvatnet. Ved stien passerer man posten til Topp 10/Trollfjell Geopark-Grønnbenken. Deretter begynner man på ryggen opp mot Heilhornet. Herfra og opp er det ganske bratt. Når man kommer opp på ryggen vil man etter hvert møte stien som går ned til Hornlia og riksvei 17.	Kula IL
2-7 Kommelåsen, Åbygda	Barnevennlig turmål i Telltur. Tørr sti opp til utsiktspunkt.	Åbygda IL
2-8 Skarstadjellet, fra Aune	Telltur turmål. Går hovedsakelig på berggrunn. Utgangspunkt for turer videre innover fjellet.	Åbygda IL
2-9 Hatten, Helstad	Sti merket opp fra ungdomshuset på Helstad. Stien går delvis i myrterreng. Bratt. Fint utsiktspunkt fra toppen.	UL Fram
2-10 Lysløype Åbygda	Helårs lysløype	Åbygda IL
2-11 Gundagammen / Grønnbenken, Bindalseidet	Telltur og geolokalitet. På vei opp til Heilhornet fra Bindalseidet krysser man en stor morenerygg nord for Hornvatnet. Et flott turmål med utsikt over Bindalseidet og fjorden. På vei opp til moreneryggen passerer man Gundagammen. Et fint turmål for barnefamilier.	Kula IL
2-12 Svartåstjønna, Terråk	Fint turmål for barn. Følg merket sti sørover mot Svartåstjønna. Det er en del bløt myr langs veien, og siste del av turen går du gjennom skog. Terrenget åpner seg når du nærmer deg Svartåstjønna. Dette er et fint utgangspunkt for å gå videre innover Terråkfjellet. På veien opp kan du godt ta en avstikker innom Jenshola, en kalksteinsgrotte.	Terråk IL
2-13 Olderbakkfjellet, Harangsfjord	Følg traktorveien opp til Per Aksellitjønna hvor en pil viser vei videre til høyre og opp i terrenget. Her er turens bratteste område. Deretter flater det ut og er lettgått. Bonus på turen er flott utsikt mot havet, Sømna, Ursfjorden, Velfjord og Harangsfjorden. Adkomst: for å gjennomføre denne turen er du avhengig av egen båt eller å benytte hurtigbåten Ørtind. Den kan ta opptil 7 personbiler. Stien starter etter ca 4,5 - 5 km langs veien til Gaupa. Her kan det	Harangsfjord kulturlandskaps-gruppe

	være en fordel å ha sykkel eller bil. Starten er merket med Topp 10 symbol.	
2-14 Høgbergan, Skjelsviksjøen	Turen begynner i lett skog og er merket med rød maling. Det er noe stigning før stien flater ut. Ved turmålets ende er det flott utsikt over fjord og fjell.	Kula IL
2-15 Øvre Markavatnet, Bindalseidet	Følg traktorvei fra Skogset. Lett Terreng. Enkelte partier i myr. Noe stigning.	Kula IL
2-16 Kjærlighetsstien, Bindalseidet	Kjærlighetsstien er en kulturminnesti over Vikestadbrekkå. Stien er egentlig en gammel vei, som finnes blant annet opptegnet på kart fra 1882. I løypa inngår kulturminner fra jernalder. Det vitner om at det ikke er urimelig å anta at veien har vært bruk helt fra jernalder. Stien ble i sin tid opprettet av Bindalseidet Skole. Er grillhytte, grillplass og toalett på Brekkå.	Bindalseidet velforening
2-17 Kjærstadvarde n	Parker ved busskur på Sør-Kjærstad. Følg merket løype på skogsvei. Pass på å lukk grind du går igjennom. Vi minner om båndtvang da det er sau i området. Turen går på skogsvei og sti i bratt skogsparti. T/r ca 1,5 time.	Kjella IL
2-18 Johan Blank Hola, Otervika	Merket sti fra Otervika. Historie om Johan Blank som etter sagnet skal ha bodd i hola.	Privatpersoner
2-19 Nordfjellet/Vattaskaret, Otervika	Turen kan kombineres med turen til Nordfjelltjønna og Otervikfjellet. Kjellatrimmen.	Kjella IL
2-20 Liss-Otervika, Kjella	Barnevennlig tur som følger svaberget fram til fjæra.	Kjella IL
2-21 Melkartuva, Hordsfjord	Krevende bratt tur. Turen er merket fra veien. Kjellatrimmen. 349 moh.	Kjella IL
2-22 Horsfjordbotnet og Storenget	Lett tur. Grusvei til Horsfjordbotnet og går videre over eng til Storenget.	Kjella IL
2-23 Vardefjellet (Skauvikfjellet).	Vært sommertrim i flere år. Parker ved Hans Einars gård og følg sti over ekra til du treffer ny sti inne i skogen. Bratt opp til du kommer over skoggrensen. Følg morernerygg til venstre innover til du når varden. Meget fin utsikt. 336 m.o.h.	Kula IL
2-24 Brennhatten, Bindalseidet	Sentrumsnær kort vandretur. Start ved industribygget på Åsen. Følger sti gjennom skogen mot sørvest. Går på fjell siste biten. Fin utsikt over Kveinå.	Kula IL
2-25 Urdvikfjellet	Starter ved Helliforssen kraftstasjon. Krysser elva på hengebru. Jevn stigning opp til toppen. Det er et turmål halvveis ved Tverrdalen.	Terråk IL
2-26 Grønnbenken, fra	Parker i Kolven. Følg sti opp slalombakken. Følg sti til venstre videre til venstre ved heishuset og videre til varden. Følg fjellrygg mot Kula. Turmål er der bekken renner gjennom endemorenen "Grønnbenken".	Kula IL

Kolven/Bindals eidet		
-------------------------	--	--

Kategori 3: Stier som ikke er merket/skiltet, men i bruk

Navn	Beskrivelse
3-1 Oppdalssetra, Oppdal	Følger skogsvei og sti i fuktig terreng fram til ei forfallen seter.
3-2 Vassfjellet, Bindalseidet	Sti fra Bindalseidet opp til Vassfjellet, øst for Bøkestadvatnet.
3-3 Maraftashaugen, Åbygda	Tidligere merket turrute, Topp 10. Noe bratt, og kort rute. Egnet for barn. Fint utsiktspunkt over øvre del av Åbygda. Står en mobilmast ved turmålet.
3-4 Omformereren/ Lysfjordmastra, Lysfjord	Sti på vått terreng og berg. Fin utsikt.
3-5 Fornesodden, fra Kalvika	Parkerer i Kalvika. Følger først vei til hyttefelt og videre langs sjøkanten bort til odden. Fin utsikt og barnevennlig område.
3-6 Omformereren, Terråk	Sentrumsnær tursti på Terråk som benyttes for trimming. Rundtur. Bløtt.
3-7 Heia, Åbygda	Sti fra Setermoen i veien opp mot Åbjørvatnet. Gammel ferdselsvei over til Granbostad.
3-8 Nessahaugen, Terråk	Utfluktsområde brukt bl.a. av skolen. Sentrumsnært. Flere stier som fører opp til haugen.
3-9 Glømmen, fra Kastakkhålet, Åbygda	Sti inn til hytte i Glømmen. Hytta ved Glømvatnet disponeres av Terråk Jeger- og fiskerforening.
3-10 Glømmen, fra Sandskarmyra, Åbygda	Sti inn til nedre del av Glømvatnet. Kan også ta avstikker til Sandskartjønna som ligger like ved stien.
3-11 Larsvikodden, Vassåsmarka	Kort og fint turmål. Sti gjennom traktorvei og bløtt terreng.
3-12 Hatten, Skjelsvika	Lett tur gjennom skog og åpent landskap, noe myr. Kommer ut på eng og går videre etter grusvei fram til fylkesveien. Kommer på en høyde med fin utsikt.
3-13 Svartåsrunden, Terråkmarka	Forlengelse av stien til Svartåstjønna. Går sti videre nord for vannet og ned til Veabakken.
3-14 Kattvika, Terråk	Sti/traktorvei fra sørenden av Vassåsbrua og til gammelt bosted.
3-15 Møllavatnet, Terråkmarka	Sti fra tunnellini laget ved veienden i Terråkmarka. Stien går via gapahuken i Tverråa og inn til demningen ved nedre endel av Mellomvannet.
3-16 Fiskesti, Terråkelva	Sti langs elva benyttet av fiskere. Går mellom fiskeplass for funksjonshindrede ved helsetunet og Hellifossen kraftverk.
3-17 Storfjellrabben/Kjærstadvarde n, Kjella	
3-18 Sørengan, Brevika	Sti og traktorvei opp fra bebyggelsen til Sørengvatnet
3-19 Tverråfosstjønna, Bangstad	Starter etter skogsvei, overgang til sti. Bratt stigning siste hundre meter.
3-20	Turområde, går via Markavatnet.

Heilsetran - Ramtjønne - Pefjellet, Bindalseidet	
3-21 Skauvika - Hald	Sti mellom Hald og Skauvika. Bindalshalvøya.
3-22 Mariusodden, Bøkestadvatnet	
3-23 Guldvikhaugen, Storhell	Geologisk interessant sted med granittganger. Kort sti fra fylkesvei. Geotur.
3-24 Kjelleidet geotur	På Kjelleidet camping. Interessant geologisk sted, geotur.
3-25 Nonslia fra Åkvika	Sti tidligere benyttet i kommunens første turtilrettelegging Topp 10.
3-26 Øyhaten, Øksningsøya	Starter ved saga, følger skogsvei til Frøkendalen og videre på sti. 254 moh.
3-27 Grønlivatnet, Harangsfjord	
3-28 Guldvikhaugen, Lilleheil	Liten tur over myr fram til Sandskartjønna. Kan vandre videre til nedre del av Glørvatnet.
3-29 Kjelleidet	
3-30 Sandskartjønna, Åbygda	
3-31 Tverråa, Terråmarka	Turmål i sør-enden Nervatnet. Gapahuk.
3-32 Elvaplassen, Terråk	Ofte brukt av skole og barnehage. Det er gapahuk og et aktivitetsområde.

Kategori 4 omhandler mulige fremtidige traséer og blir tatt opp senere i planen.

Kategori 5: Traktor/skogsbilveier brukt i friluftslivet

Navn	Beskrivelse
5-1 Storoldergroven, Harangsfjord	
5-2 Kolsvika, Bogadalen	Tar privatbåt inn fjorden. Kan sykle innover dalen for å lete gull eller komme seg opp i sidedaler.
5-3 Bangstadmarka	Bomvei. Fin for trimming og sykling. Utgangspunkt for å gå videre opp på Bangstadfjellet.
5-4 Marfossen / Horstadmarka	Bilvei fra Stranda og opp til Marfossen, traktorvei videre inn til Kammen. Utfartsområde også på vinteren. Åbygda IL kjører opp skispor. Trimboks ved Marfossen.
5-5 Område Brevika- Straumhaten	
5-6 Botnet - Skogset (via Holta)	Følg gårdsvei fra Botnet (FV17) og videre til Holten gård. Følg gårdsvei videre til Skogset (Røytvoldveien).
5-7 Husvatnet	Hollup. Ønsker å opparbeide til aktivitetsområde, men er drikkevann. Gapahuk? Badeplass?
5-8 Langliveien	Bomvei inn til Bøkestadvatnet. Parkerer ved infotavle og følger veien innover. Kan også gå sti langs vatnet.

5-9 Karstranda på Sylten i Åbygda	Parker ved brua. Følg traktorvei nord for brua ut til stranda. Fin badeplass. Må beregne å krysse dyreinnhegning.
5-10 Horsberg/Osen	
5-11 Skreddervika	
5-12 Kraftlagsveien (Veabakkan, Terråk)	Vei anlagt i forbindelse med kraftutbyggingen i Terråkmarka. Start fra industriområde, passerer gapahuken i Veabakkan og ender ved tunnelinnslaget. Terråk IL kjører opp skispor deler av veien på vinteren.
5-13 Sør- Kjærstad, skogsvei	Parkering ved busstur. Turen går på fin skogsvei med slak stigning. Pass på å lukk grunder når du går igjennom. Vi minner om båndtvang siden det er sau i området.

Ski- og trugeløyper

Navn	Beskrivelse	Skiltet	Vedlikeholds-ansvarlig
7-1 Tønna, 8,6 km en vei, Terråkmarka	Terråkmarka et ettertraktet turområde. Oppkjørte skispor når forholdene tillater det. Postkasse /bok fire steder langs veien. Turområde også på sommeren. Hytteutleie. Delvis trase på turrenn.	Skiltet	Terråk IL
7-2 Lysløype Terråk - 3 km	Helårsløype. Gapahuk, ildsted, naturklatrejungel, akebakke og idrettslagets klubbhus. Kan kombineres med Terråkmarka. Lysløyperenn og turrenn.	Skiltet	Terråk IL
7-3 Lysløype Terråk - 5 km	2 km i tillegg til hovedrute. Ikke vedlikeholdt.		Terråk IL
7-4 Lysløype Åbygda 2,5 km	Renovert 2017 og tilrettelagt til helårsløype. Oppstart på Åsen.		Åbygda IL
7-5 Aunmarka, Åbygda 7,5 km en vei	Snøsikker og derfor lang skisesong. Følger skogsbilvei. Bomvei.		Åbygda IL
7-6 Horstadvjellet, 8 km t/r. Åbygda.	Åpen og vakker fjellnatur. Følger skogsbilvei før den går over til rundløype i terrenget.		Åbygda IL
7-7 Aune / Hollup lysløype 2,5 km	Nyrenovert helårsløype. Gapahuk fra 2018.	Skiltet	Kjella IL
7-8 Storenget skistadion, 2,3 km. Bindalseidet.	Turterreng, under bearbeiding for å bli lysløype gjennom tippemidler.		Kula IL
7-9 P-fjellet, 7 km tur/retur. Bindalseidet	Parkering ved lysløypa. Kjører opp skispor etter traktorvei til øvre Markavatnet. Sporet kjøres opp videre innover over vatnet og sløyfe innover P-fjellmyra. Følger samme trase tilbake.		Kula IL

7-10 Rundtur fotballbanen, Bindalseidet, 500 m	Oppkjørt løype rundt fotballbanen på Bindalseidet.		Kula IL
7-11 Blåfjellstua, 2,4 km en vei, Horsfjord	Turterreng sommer som vinter. Går opp til Blåfjellstua, hytta til Kjella IL. Servering enkelte søndager i året.	Skiltet	Kjella IL

Analyse avvik mellom før-status og mål

Hvert resultatmål vurderes her opp mot statusen før noen tiltak er utført. Senere i dokumentet vil planens effekt på de samme målene vurderes, da for å se om flere av målene er oppnådd og i så fall til hvilken grad.

1. *At alle som bor på Bindalseidet og Terråk skal ha:*
- *Maks 500 m til nærmeste fotturroute/turmål/sti.*

Oppfylt. Både Bindalseidet og Terråk har en sti innenfor 500 meter fra deres grenser.

2. *Alle bygder skal ha minst en tursti*

Oppfylt. Alle bygder har minst en tursti.

3. *En universelt utformet, naturpreget ferdselsåre/turmål i kommunen.*

Oppfylt. Traséen som går direkte ned til vannet ved Bøkestadvatnet er universelt utformet. Det er derimot potensiale for å oppnå universell utforming ved flere ferdselsårer med lite ressurskrevende tiltak.

4. *Alle ferdselsårer i kommunen som er brukt til friluftslivsaktivitet skal legges inn i kartverkets nasjonale baser.*

Ikke oppfylt. Det er gjennom ferdselsåremøte avdekt traséer som ikke ligger inne i kartverket før prosjektets gjennomføring.

5. *Alle skoler, barnehager og eldresenter/helsetun bør ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet.*

Oppfylt. Både barnehager og skole har turmuligheter tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet. Helsetunet har også dette, selv om deres turer er korte.

6. *Parkeringsmulighet ved alle turmål.*

Ikke oppfylt. Det er flere turmål der hvor parkeringsmulighetene er mangelfulle.

Mottatte innspill og vurderinger

Ved folkemøter er det gitt innspill som gjelder kommunens ferdselsårer. Her vil disse samt resultatet av andre samtaler gjengis i kortformat og vurderes opp mot målplanen. Innspillene finnes i sin fullstendige form i det vedlagte Excel dokumentet.

Når man skal foreta fysisk tilrettelegging i utmark skal man ha grunneiers tillatelse. Der det er mulig har man derfor kontaktet de relevante grunneierne for å få opprettet avtaler med dem. Så har eventuelle ønsker blitt lyttet til, slik som nedleggelse av eller endringer på etablerte traséer. Det vises til Friluftsløven §35 som gir kommunen rett til å merke ruter i utmark, inkludert eventuelle organisasjoner som har fått tillatelse av kommunen. Grunneier skal varsles i god tid før eventuell merking foretas. Skulle grunneier motsette seg merking skal kommunen avgjøre om merkingen skal tillates og i så fall på hvilken måte. En slik overstyring fra kommunen skal kun gjøres i spesielle tilfeller. Eksempelvis der en lengre sti har enkelte partier som krysser aktuell eiendom, eller på spesielt viktige ferdselsårer.

Vår anbefaling er at man så langt det er hensiktsmessig tar hensyn til grunneiers ønske og samarbeider for å komme til enighet.

Ved mange av traséene hvor det eksisterer merking er vurderingen så enkel som at man bør vedlikeholde og merke eller lignende. Dette er et tiltak som gjelder alle turruter og er et ansvar som medfølger det å ha en merket trasé. Det er derimot ikke nødvendig ved umerkede traséer hvor det ikke foreligger et vedlikeholdsansvar. Generelt betyr denne vurderingen at det ikke er behov for noen spesielle tiltak utover vedlikehold.

Kategori 1: Turruter som er merket og har starttavle

Nummer	Navn	Innspill & vurdering	Rute-betydning
1-1	Heilhornet, fra FV 17	Innspill: Behov for forvaltningsplan. Vurdering: Tilrettelegging parkering gjennom statlig sikret tuområde. Toalett og benker. Koble til ny parkering til dagens sti. Kloppegge bløte partier av stien og av hensyn til naturmangfold. Ny starttavle, ny tavle som viser nabofjell.	Nasjonal
1-2	Mulingen – fra Vassås	Vurdering: Veivedlikehold utfordrende nå når slamlagune ikke benyttes. Skal grunnet dette ikke formidles mot nasjonal turisme. Er det behov for ny parkering?	Regional
1-3	Blåfjellstua, Kjella	Vurdering: Oppgradere til bedre framkommelighet opp til hytta. Har bygd broer, og er i gang med kloppegging av våte partier.	Regional
1-4	Stillelva, Terråk	Vurdering: Vedlikehold / grusing / lede vann fra stien. Gjøre godt tilgjengelig.	Lokal
1-5	Fuglstadfjellet, Åbygda	Vurdering: Jevnlig vedlikehold og merking.	Lokal

1-6	Storsanden, Bindalseidet	Innspill: Universelt utformet? Vurdering: Jevnlig rydding og vedlikehold. Godt tilgjengelig og tilnærmet universelt utformet. Brua er litt for bratt for å tilfredsstille kriteriene for UF. Det er plassert en universelt utformet benk nede ved naustet. Det er per nå hindring over bekken ved Storsanden.	Regional
1-7	Nonslivannet / Åkvikfjellet Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
1-8	Helstad/ Bangstad turløype	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
1-9	Kulturminne-løype Vassås	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
1-10	Veabakken via Hellefossmyra/ Kraftverksveien , Terråmarka	Innspill: Starter som sti og går videre over som grusvei. Sti i terreng Terrå IL. Vurdering: Jevnlig rydding vegetasjon for å sikre framkommelighet for tråkkemaskin.	Lokal
1-11	Holmshatten – Rislia	Vurdering: Utvide parkering.	Regional
1-12	Otervikfjellet, Kjella	Innspill: På kart benevnt Vattafjellet. Ifølge merkeansvarlig kalt Otervikfjellet for å skille fra andre fjell i distriktet med tilsvarende navn. Vurdering: Jevnlig vedlikehold og merking.	Regional
1-13	Tyskenghatten, Sørgutvikvatnet	Innspill: Parkering og sti fra nabokommunen Leka. Grensevarde mellom kommunene Bindal, Leka og Nærøysund. Vurdering: Parkering, Leka kommune. Henviser til Leka kommunes ferdselsåreplan.	Regional
1-14	Lysløype Hollup Aune	Innspill: Gapahuk 150 m fra parkeringsplass. Tavle med kart over løypa ved skihuset. Vurdering: Jevnlig rydding av vegetasjon og vedlikehold av dekke.	Lokal
1-15	Holm kulturminne-løype	Innspill: Det er installert nye informasjonsskilt. Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Regional
1-16	Lysløypa Terråk	Innspill: Traséen er rehabilitert i 2022-23. Lystrasé under rehabilitering. Spillemiddelfinansiert. Vurdering: Jevnlig rydding med beitepusser og vegetasjon langs med løypa. Starttavle løypekart.	Regional
1-17	Granåsen og Myrmarka kulturminne-løype	Innspill: Partier av løypa ser ut til å gå på traktorvei. Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal

Kategori 2: Turruter som er merket

Nummer	Navn på trasé	Innspill & vurdering	Rute-betydning
2-1	Svarthopen kulturlandskaps	Innspill: Søkt og mottatt SMIL-midler til gapahuk. Er bakstehus og utedo. En	Lokal

	område	bakerovn som behøver tilsyn. Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	
2-2	Kula	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Regional
2-3	Markahornet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Regional
2-4	Lesshornet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Regional
2-5	Mulingen - fra Helstad	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-6	Heilhornet fra fellesbeitet Vikestad på Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Nasjonal
2-7	Kommelåsen, Åbygda	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-8	Skarstadjellet (fra Aune)	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-9	Hatten, Helstad	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-10	Lysløype Åbygda	Vurdering: Skilting fra vei. Jevnlig rydding i og langs løypa.	Lokal
2-11	Gundagammen/ Grønnbenken, Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-12	Svartåstjønna, Terråk	Innspill: Trenger klopping. Topp 10 i to omganger. Vurdering: Jevnlig rydding og merking. Videre vurdere kloppegging.	Lokal
2-13	Olderbakkfjellet, Harangsfjord	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-14	Høgbergan, Skjelsviksjøen	Innspill: Sommertrimmen Kula. Vurdering: Jevnlig rydding og merking. Ekstra behov for rydding.	Lokal
2-15	Øvre Markavatnet, Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding.	Lokal
2-16	Kjærlighetsstien, Bindalseidet	Innspill: Snarvei til grillplassen fra Åsentoppen. Vurdering: Infotavle om stinettet. Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-17	Kjærstadvarden	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-18	Johan Blank Hola, Otervika	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-19	Nordfjellet/ Vattaskaret, Otervika	Innspill: Kan gå videre til Otervikfjellet. Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-20	Liss-Otervika, Kjella	Innspill: To muligheter - enten over svaberget eller gjennom skogen. Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-21	Melkartuva, Horsfjord	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-22	Horsfjordbotnet og Storenget	Innspill: Vei til husene, sti videre til Storenget. Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-23	Vardefjellet (Skauvikfjellet).	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-24	Brennhatten, Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-25	Urdvikfjellet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal
2-26	Grønnbenken, fra Kolven/Bindalseidet	Vurdering: Jevnlig rydding og merking.	Lokal

Kategori 3: Stier som ikke er merket/skiltet, men i bruk (Tursti)

Nummer	Navn på trasé	Innspill & vurdering	Rute-betydning
3-1	Oppdalssetra, Oppdal		Lokal
3-2	Vassfjellet, Bindalseidet	Innspill: Må merkes i kart. Kan nås fra Bøkestadvatnet eller Nygårdsveien på Bindalseidet. Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
3-3	Marafthaugen, Åbygda	Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
3-4	Omformereren, Lysfjord		Lokal
3-5	Fornesodden, fra Kalvika	Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
3-6	Omformereren, Terråk	Innspill: Trenger GPS. Rundtur. Vurdering: Sende inn GPS-spor til kartverket.	Lokal
3-7	Heia, Åbygda	Innspill: Gammel ferdselsåre.	Lokal
3-8	Nessahaugen, Terråk	Innspill: Benyttes av skolen.	Lokal
3-9	Glømmen, fra Kaststakkhålet	Vurdering: GPS-spor bør hentes inn.	Lokal
3-10	Glømmen, fra Sandskarmyra		Lokal
3-11	Larsvikodden	Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
3-12	Hatten, Skjelsvika		Lokal
3-13	Svartåsrunden, Terråkmarka	Innspill: Rundløype/sti.	Lokal
3-14	Kattvika		Lokal
3-15	Mellavatnet, Terråkmarka	Innspill: Bør kloppes. Brua som krysser tverråa bør forbedres slik at scooter og løypemaskin kan kjøre over. Vurdering: Tiltak kan settes inn hvis det er kapasitet. Per nå ingen vedlikeholdsansvarlig.	Lokal
3-16	Fiskesti, Terråkelva		Lokal
3-17	Storfjellrabben/ Kjærstadvarden, Kjella		Lokal
3-18	Sørengan, Brevika		Lokal
3-19	Tverråfosstjønna, Bangstad	Innspill: Skogsvei til sti. Må merkes i kart. Trenger spor. Vurdering: Hente inn GPS spor.	Lokal
3-20	Heilsetran - Ramtjønna – Pefjellet	Innspill: Del av kulturminneplan. Vurdering: Hente inn GPS-spor.	Lokal
3-21	Skauvika - Hald	Innspill: Beitedyr.	Lokal
3-22	Mariusodden, Bøkestadvatnet	Vurdering: Hente inn GPS-spor.	Lokal
3-23	Guldvikhaugen, Storhell.	Innspill: Granittganger geopunkt.	Lokal
3-24	Kjelleidet geotur	Innspill: Geopunkt.	Lokal
3-25	Nonslia fra Åkvika		Lokal
3-26	Øyhatten, Øksningsøya	Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
3-27	Grønlivatnet, Harangsfjord		Lokal
3-28	Guldvikhaugen, Lilleheil		Regional
3-29	Kjelleidet		Regional

3-30	Sandskartjønna, Åbygda		Lokal
3-31	Tverråa, Terråmarka		Lokal
3-32	Elvaplassen, Terråk		Lokal

Kategori 4: Mulige fremtidige stier/turer

Dette er traséer som per dag i dag ikke eksisterer, eller som ikke er meningsfullt brukt i friluftslivet. De er derimot forslag til fremtidige traséer til bruk for friluftslivsaktivitet.

Navn	
4-1	Amundvatnet, Bindalseidet Fuglen
4-2	Djupvika, innover i dalen
4-3	Flofluten, Åbygda
4-4	Fuglen, Sørhorsfjord
4-5	Gaupgavlen
4-6	Groven, Herstad
4-7	Høvlan, Bangstad
4-8	Kjølen (Øksingsøya)
4-9	Kula – Fra Kolven
4-10	Melkartuva – Romsskåla
4-11	Nessarunden, Terråk
4-12	Otervika – Romsskåla
4-13	Sørhagan, Skotnes Flofluten
4-14	Turrute Terråk Sentrum Innspill: Se på mulighetene for å lage en sentrumsnær sti langs med sjøen. Vurdering: Svært viktig, burde forsøke å realisere.
4-15	Urdgrunnvatnet, Hålop
4-16	Øksingsøya rundt
4-17	Årsanddalen

Kategori 5: Traktor/skogsbilveier brukt i friluftslivet

Nummer	Navn på trasé	Innspill & vurdering	Rute-betydning
5-1	Storoldergroven, Harangsfjord	Innspill: Fin utsikt utover Urdsfjorden.	Lokal
5-2	Kolsvika, Bogadalen	Innspill: Sykling.	Lokal
5-3	Bangstadmarka	Innspill: Bomvei.	Lokal
5-4	Marfossen, Horstadmarka	Innspill: Det kjøres opp skispor på vinteren.	Lokal
5-5	Område Brevika-Straumhatten		Lokal
5-6	Botnet - Skogset (via Holta)		Lokal
5-7	Husvatnet, Hollup	Innspill: Badeplass. Vurdering: Innhente GPS-spor.	Lokal
5-8	Langliveien, Bøkestadvatnet		Lokal
5-9	Karstranda på Sylten i Åbygda	Innspill: Obs beitedyr.	Lokal
5-10	Horsberg/Osen		Lokal
5-11	Skreddervika, Skjellsvika		Lokal
5-12	Kraftlagsveien (Veabakkan, Terråk)	Innspill: Skispor vintertid.	Lokal
5-13	Sør- Kjærstad, skogsvei		Lokal

Kartlagte og vurderte turruter for tilgjengelighet

I 2023 ble det påbegynt kartlegging av tilgjengelighet i Bindal. Dette er turruter samt målpunkter av enklere grad enn grønn (Enkel) vanskelighetsgrad, som vil si at de egner seg til bruk av personer med nedsatt funksjonsevne. Generelt betegnes disse enten som godt tilgjengelig eller universelt utformet, etter definisjonene gitt i vedlegg. Nedenfor er ni slike ferdselsårer og målpunkter som ble ferdig kartlagt i løpet av 2023, samt tre fra 2024. Disse finnes også i norgeskart, da under temakart > tilgjengelighet. <https://www.norgeskart.no/>

Lokalitet	Kartleggings-status	Beskrivelse	Forbedringsforslag
Nordhorsfjord kaianlegg	Kartlagt 2023	Fiskeplass	
Kalvika sittegruppe	Kartlagt 2023	Sittegruppe	
Terråkelva fiskeplass	Kartlagt 2023	Enkel tur i Terråk med Svært kort vei fra helsetunet. Gapahuk, benker og fiskeplass. Foreløpig utilgjengelig på grunn av naturlig slitasje fra elva. Stort potensiale og viktig område.	Det er et stort ønske om å rehabilitere området slik at det blir tilgjengelig igjen. Bør settes opp livbøye. Veien ned mot friluftsområdet bør vedlikeholdes. Området bør gruses og planeres og det bør fjernes vegetasjon for bedre fiskeforhold og tilgjengelighet.

Bøkestadvatnet	Kartlagt 2023	Et populært, barnevennlig og godt vedlikeholdt friluftsområde. På grunn av flere broer med stigning på 10 helning er området delvis utilgjengelig for rullestol. Hovedområdet med sittegrupper og bål plass er ikke tilgjengelig pga hindring ved en bekk.	Slakere rampe over bekk. Sette noen av bordene på andre siden av bekken.
Fallbekkvatnet	Kartlagt 2023	Gapahuk satt opp av handicapforbundet.	Senke terskelen til hytta med grus eller rampe.
Kaianlegg Terråk	Kartlagt 2023	Ikke direkte friluftsområde, men flere sittegrupper, fiskeplass og «gapahuk»/paviljong.	
Aunvatnet, Åbygda	Kartlagt 2023	Flytebrygge og sittegrupper	Kartlagt.
Bygdetunet - Helgeland museum	Kartlagt 2023	Sittegrupper og bål plass.	
Helstadsjøen	Kartlagt 2023	Fiskeplass fra kai.	
Hollup Aune Lysløype (Bindal)	Kartlagt 2024	Flott lysløype med godt og jevnt underlag. Bra potensiale som friluftsområde, samtidig som selve gapahuken har en kort men vanskelig bakke hvor rullestolbrukere må ha hjelp opp (10,6°).	Slake ut ankomsten ved hjelp av noe graving. Bakken opp til gapahuken kan vanskelig gjøres noe med. Om man vil tilrettelegge for rullestolbrukere som får hjelp opp bakken kan bordene på benkene inne i gapahuken gjøres lengre slik at de får sitte ved bordene. Lage tydeligere kontrast med farger i inngangspartiet og på benkene for synshemmede.
Terråk lysløype (Bindal)	Kartlagt 2024	Den nærmeste runden er fin og har godt potensiale kun med behov for små justeringer. De resterende rundene er mindre aktuelle.	Jevne ut tverrfall og stigning i svingen ved første kryss til høyre. Fjerne/motarbeide vegetasjon i turvegen. Lage fastere underlag rundt

		Bålplassområdet krever mer, men er fullt mulig å få universelt utformet. Det viktigste er å lage HC-parkering.	bålplassområdet. Lage HC-parkering. Det er mulighet for en HC-parkeringsplass bak bygget nede ved lysløypa. Øke kontrast ved inngangspartiet og benkene i gapahuken for synshemmede. Bygge rampe for rullestol. Installere tilgjengelige bord for rullestol.
Kveinsjøen småbåthavn (Bindal)	Kartlagt 2024	Småbåthavn med sittebenker. Ikke fiskeplass. Ønske om tilrettelegging for mer tilgjengelig fiskeplass.	En eventuell rampe ned til sjøen ville ha hatt for stor helningsgrad til at det virker gjennomførbart. Det kan derimot være mulighet til å tilrettelegge en fiskeplass fra oppe på selve moloen. Da eventuelt en plattform ved enden av moloen eller langs ytterkanten dens. Noe jevnere underlag fram til denne plattformen ville også vært nødvendig.

Padleleder

Tabell går her når kartlegging av mulige padleleder er utført.

Kjella med start i Kjelleidet og Bogen er påbegynt.

Ski- og trugeløyper

Nummer	Navn på trasé	Innspill & vurdering	Rute-betydning
7-1	Tønna, 8,6 km en vei, Terråkmarka	Vurdering: Fast brøyting av parkeringsplass.	Lokal
7-2	Lysløype Terråk - 3 km	Innspill: Renovert trasé 2023 og lys 2024-25. Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Lokal
7-3	Lysløpe Terråk - 5 km	Innspill: Ikke i bruk.	Lokal
7-4	Lysløype Åbygda 2,5 km	Innspill: Renovert 2017. Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Lokal
7-5	Aunmarka, Åbygda 7,5 km en vei		Lokal
7-6	Horstadjellet, 8 km t/r. Åbygda.		Lokal
7-7	Aune / Hollup lysløype 2,5 km	Innspill: Ferdig renovert. Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Lokal
7-8	Storenet skistadion, 2,3 km. Bindalseidet.	Innspill: Ferdigstilt. Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Lokal

7-9	P-fjellet, 7 km tur/retur. Bindalseidet		Lokal
7-10	Rundtur fotballbanen, Bindalseidet, 500 m		Lokal
7-11	Blåfjellstua, 2,4 km en vei, Horsfjord	Vurdering: Jevnlig vedlikehold.	Lokal

Diverse hensyn

Besøksforvaltning

Sammen med de innspill som har blitt mottatt fra befolkningen har også besøksforvaltning vært et viktig prinsipp. Innunder besøksforvaltningen går en rekke punkter og noen av de er:

- Hvorfor vil vi ha folk på tur?
- Hvor vil vi ha folk på tur?
- Hvor mange vil vi ha?
- Hvem vil vi ha på tur?
 - Lokale, regionale, nasjonale eller internasjonale besøkende?
 - Fysiske forutsetninger og interesser
 - Bil/sykkel/bobil/buss/telt/hotell
- Når vil vi ha folk på tur?
- Hvordan skal vi få dette til?

- Bedre opplevelsen for besøkende
- Styre ferdselen
- Ivareta natur- og kulturverdiene
- Bygge livskraftige lokalsamfunn
- Fysiske forutsetninger og interesser

Målet ved å ta i bruk disse hensynene er å få tilrettelagt ferdselsårene på en hensiktsmessig måte for lokalbefolkning, reiseliv og natur- og kulturverdier. De supplerer og bygger opp under de satte mål slik at vi kan treffe riktig vurdering for å nå målplanen.

Lovverk

Videre er det en del lovverk som er relevante for planen. Blant disse sikrer [friluftsloven](#) allmennhetens allemannsrett og tar for seg de viktigste momentene av den. Kort og grovt fortalt kan hvem som helst ferdes der de selv ønsker i utmark. Samtidig som loven skal bevare naturgrunnlaget med hensikt å «fremme muligheten for friluftsliv som en fritidsaktivitet».

Dermed kan vi ikke tvinge folk til å gå der vi vil, men vi kan oppfordre til ferdsel der vi ønsker det gjennom riktig tilrettelegging. På likt vis kan vi minske ferdsel der den ikke er ønsket ved å unngå tilrettelegging. Det vi beskriver som kanalisering av ferdsel.

Det presiseres i friluftsloven § 2 første ledd at ferdsel til fots i utmark skal skje «hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet». Av andre ledd kommer det at dette også

gjelder for ferdsel med tråsykkel o.m., med mindre kommunen i samarbeid med grunneier forbyr dette i gitte strekninger. Av § 15 kan kommunen i samarbeid med grunneier også fastsette adferdsregler som alle som ferdes i området plikter å følge, der hvor utfarten er stor. Slike regler skal «særlig ta sikte på å opprettholde ro og orden, verne dyre- og plantelivet og fremme helsetiltak og sanitære forhold.»

Blant andre lovverk er [kulturminneloven](#) §3 og §6, hvor det fremkommer at det ikke skal foretas tiltak som på noen måte kan skade automatisk fredete kulturminner. Eksempelvis fornminner slik som gravrøyser skal ivaretas og dermed må eventuelle tiltak respektere disse.

[Folkehelseloven](#) har som formål å underbygge en positiv samfunnsutvikling. Gjennom den er kommunen tildelt en del ansvarsområder som skal sikre at tiltak for folkehelsearbeidet blir utført. Dette er av stor relevanse for ferdselsåreplanen, som direkte omhandler samfunnsutvikling og danner et grunnlag for videreutvikling av friluftstilbud med gevinst for folkehelsen.

[Naturmangfoldloven](#) sikrer naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold. Den gir også «grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur». I henhold til den må alle inngrep i naturen ta hensyn til og vurderes opp mot naturmangfoldet for å unngå at det tar skade.

I Bindal kommune er det ti verneområder. Disse er [Horsbergvatnet naturreservat](#), [Blindkjølen naturreservat](#), [Åbjørdalen naturreservat](#), [Reppen naturreservat](#), [Oksbåslia naturreservat](#), [Eidvatnet naturreservat](#), [Ursvatnet naturreservat](#), [Votnmyra naturreservat](#), [Hensteinen](#), [Horsværet og Gimsan dyrefredningsområde](#), samt [Horsvær naturreservat](#). Hver enkelt har sin egen forskrift med vernebestemmelser som må respekteres. Blant annet er det vanlig at en ikke kan gruslegge stier, siden det kan ha en drenerende effekt.

Av [forskriften om bærekraftig skogbruk](#) § 3 kommer det at skogeieren plikter å ta nødvendige hensyn ovenfor biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier. Opprettelsen av turruter er derimot ikke til hinder for grunneiers rett til å drive skogbruk eller beite i tråd med skogbruksloven. Alle besøkende pliktes å lukke grunder og eventuelle turruter må tilrettelegges med hensyn til beiteområder.

I tillegg kan kommunen med hjemmel i [hundeloven](#) utvide båndtvangen i enkelte tilfeller. Da er det særlig § 6 og § 7 som er relevante. Eksempelvis kan kommunen av § 6 bokstav e fastsette båndtvang der hvor «husdyr har rett til å beite og faktisk beiter», slik at grunneiers interesser ivaretas og respekteres. Av § 7 kan statsforvalteren «gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet når hensynet til reindriften tilsier det.» Altså kan eventuelle fremtidige konflikter som oppstår mellom turgåere og grunneiere rundt ferdselsårene løses ved å ta i bruk denne hjemmelen.

Vegetasjon, sårbarhet og slitasje

Norsk institutt for naturforskning beskriver sensitiv vegetasjon gjennom sin veileder «Sårbarhetsvurdering av ferdselslokaliteter i verneområder, for vegetasjon og dyreliv» på følgende vis:

Ulike vegetasjonstyper og landskapsformer har ulik toleranse for menneskelig ferdsel, og ulike former for påvirkning kan føre til ulike effekter. Det er to egenskaper som er avgjørende for å beskrive hvor sensitiv vegetasjon er for ferdsel:

- *Slitestyrke. Hvor mye tråkk tåler vegetasjonsdekket før det oppstår en slitasjeskade? Andre ord som brukes for å beskrive slitestyrke er tråkktoleranse og resistens.*
- *Gjenvekstevne. I hvor stor grad er vegetasjonen i stand til å reparere seg selv ved gjenvekst dersom det har oppstått en slitasje og påvirkninga opphører? Andre ord som brukes for å beskrive gjenvekst er re-etablering, restaurering, gjenoppretting og resiliens.*

En særlig sårbar form for vegetasjon er myr. Slitestyrken er svak og ettersom vegetasjonen slites ned vil stien forringes. Enten den er bløt, løs eller gjørmete vil turgåere søke utenfor stien og heller gå langs siden av den. På slikt vis utvides stien raskt over tid og slitasjen blir fort merkbar. Til gjengjeld har myr god evne til gjenvekst og vil i løpet av noen få år ta seg igjen. I slike områder er det svært gunstig med kloppegging eller lignende, da det tillater for gjenvekst og kanaliserer fremtidig ferdsel.

Videre er stier som går over tynt jordsmonn utsatt, spesielt om de går i bratt terreng. Fuktighet har særlig stor forringningseffekt, da det både gjør underlaget løsere og selv uten videre menneskelig ferdsel fortsetter å grave ut stien som er en fordypning i terrenget. Derfor er det viktig å få kontroll på vannet på slike steder, for å lede det ut av stien og dermed begrense hvor mye den vaskes ut. Se «Stiskulen» i delkapittelet *hvordan vedlikeholde* for informasjon om hvordan en kan gjøre dette.

Prioritering av tiltak

Tiltakene er prioritert ut etter hvor de lander på en skala fra 1 til 3, der hvor 1 er tiltak som scorer høyt. I denne vurderingen er følgende forhold tatt stilling til:

- Graden av måloppnåelse i forhold til de effektmål og resultatmål som er satt i planen.
- Hvor oppnåelig det aktuelle tiltaket er å gjennomføre.
- Tiltakets kost-nytte verdi. Altså hvor mye tiltaket oppnår i forhold til det tiltaket krever i form av tid og ressurser.
- Rutebetydningen til ruten der hvor tiltaket er foreslått.

Det vi generelt ser er at det i stor grad kan utrettes mye med forholdsvis enkle tiltak for å vedlikeholde og utvikle ferdselsårene i Bindal kommune. Eksempel på tiltak er remerking/vedlikehold. Andre tiltak vil kreve betraktelig mer arbeid men kan likevel være av stor viktighet i forhold til hva de utretter for friluftslivet. Det er viktig å gradvis

utføre tiltakene på en metodisk måte slik at en får prioritert det viktigste og tar ting videre derifra. Blant annet for å bruke de tilgjengelige ressursene på best mulig måte og ikke gjøre frivilligheten utbrent.

Kategori 1: Turruter som er merket og har starttavle

Prioritering (1-3)	Navn	Tiltak	Vedlikeholds-ansvarlig
1	1-1 Heilhornet, fra FV 17	Tilrettelegge parkering, toalett og benker. Koble ny parkering til dagens sti. Kloppegge. Lage ny starttavle samt ny tavle som viser nabofjell.	Bindal kommune
1	1-2 Mulingen - fra Vassås	Fjerne nasjonal formidling og vurdere ny parkering.	Terråk IL
1	1-3 Blåfjellstua, Kjella	Oppgradering av traséen fram til hytta.	Kjella IL
1	1-4 Stillelva, Terråk	Vedlikehold, grusing, drenering og utbedring for tilgjengelighet.	Bindal kommune
3	1-5 Fuglstadfjellet, Åbygda	Jevnlig remerking.	Åbygda IL
1	1-6 Storsanden, Bindalseidet	Jevnlig vedlikehold.	Bøkestad grunneierlag
2	1-7 Nonslivannet / Åkvikfjellet Bindalseidet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
2	1-8 Helstad/Bangstad turløype	Jevnlig rydding og remerking.	Helstad og Bangstad vel
2	1-9 Kulturminneløype Vassås	Jevnlig rydding og remerking.	Bindal kommune
3	1-10 Veabakken, Terråk	Jevnlig rydding og remerking.	Terråk IL
2	1-11 Holmshatten - Rislia	Utvide parkering.	Kula IL
2	1-12 Otervikfjellet, Kjella	Jevnlig vedlikehold og remerking.	Kjella IL
2	1-13 Tyskenghatten, Sørgutvikvatnet	Se Leka kommunes ferdselsåreplan.	Kjella IL/Leka kommune
2	1-14 Lysløype Hollup Aune	Jevnlig rydding og vedlikehold.	Kjella IL
2	1-15 Holm kulturminneløype	Jevnlig rydding og vedlikehold.	Bindal kommune
2	1-16 Lysløypa Terråk	Jevnlig rydding og vedlikehold.	Terråk IL

3	1-17 Granåsen og Myrmarka kulturminneløype	Jevnlig rydding og remerking.	Harangsfjord Kulturlandskaps gruppe
---	--	-------------------------------	-------------------------------------

Kategori 2: Turruter som er merket

Prioritering (1-3)	Navn	Tiltak	Vedlikeholds-ansvarlig
3	2-1 Svarthopen kulturlandskaps område	Jevnlig rydding og remerking.	Harangsfjord kulturlandskaps gruppe
3	2-2 Kula	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-3 Markahornet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL turstien
3	2-4 Lesshornet	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL tursti
3	2-5 Mulingen – fra Helstad	Jevnlig rydding og remerking.	Helstad og Bangstad vel
1	2-6 Heilhornet fra fellesbeitet Vikestad på Bindalseidet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-7 Kommelåsen, Åbygda	Jevnlig rydding og remerking.	Åbygda IL
3	2-8 Skarstadvjellet (fra Aune)	Jevnlig rydding og remerking.	Åbygda IL
3	2-9 Hatten, Helstad	Jevnlig rydding og remerking.	UL Fram
2	2-10 Lysløype Åbygda	Skilting fra vei og rydding.	Åbygda IL
1	2-11 Gundagammen/ Grønnbenken, Bindalseidet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-12 Svartåstjønn, Terråk	Jevnlig rydding og remerking. Vurdere klopplegging.	Terråk IL
3	2-13 Olderbakkfjellet, Harangsfjord	Jevnlig rydding og remerking.	Harangsfjord kulturlandskaps gruppe
3	2-14 Høgbergan, Skjelsviksjøen	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-15 Øvre Markavatnet Bindalseidet	Jevnlig rydding.	Kula IL
2	2-16 Kjærlighetsstien, Bindalseidet	Infotavle om stinettet. Jevnlig rydding og remerking.	Bindalseidet velforening

3	2-17 Kjærstadvarden	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL
3	2-18 Johan Blank Hola, Otervika	Jevnlig rydding og remerking.	Privatpersoner
3	2-19 Nordfjellet/ Vattaskaret, Otervika	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL
3	2-20 Liss-Otervika, Kjella	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL
3	2-21 Melkartuva, Hordsfjord	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL
3	2-22 Horsfjordbotnet og Storenget	Jevnlig rydding og remerking.	Kjella IL
3	2-23 Vardefjellet (Skauvikfjellet)	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-24 Brennhatten, Bindalseidet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL
3	2-25 Urdvikfjellet	Jevnlig rydding og remerking.	Terråk IL
3	2-26 Grønnbenken, fra Kolven/ Bindalseidet	Jevnlig rydding og remerking.	Kula IL

Kategori 3: Stier som ikke er merket/skiltet, men i bruk (Tursti)

Prioritering (1-3)	Navn	Tiltak	Vedlikeholds- ansvarlig
3	3-15 Mellavatnet / Terråkmarka	Klopplegging og bygging av bru.	Må avklares.

Kategori 4: Mulig fremtidige stier/turer

Hvilke traséer man skal utvikle og prioritere avhenger av lokalt initiativ. Turruten i Terråk Sentrum fremstår umiddelbart som svært viktig.

Navn	
4-1 Amundvatnet, Bindalseidet Fuglen	4-10 Melkartuva – Romsskåla
4-2 Djupvika, innover i dalen	4-11 Nessarunden, Terråk
4-3 Flofluten, Åbygda	4-12 Otervika – Romsskåla
4-4 Fuglen, Sørhorsfjord	4-13 Sørhagan, Skotnes Flofluten

4-5 Gaupgavlen	4-14 Turrute Terråk Sentrum – 1/Svært viktig
4-6 Groven, Herstad	4-15 Urdgrunnavatnet, Hålop
4-7 Høvlan, Bangstad	4-16 Øksingsøya rundt
4-8 Kjølen (Øksingsøya)	4-17 Årsanddalen
4-9 Kula – Fra Kolven	

Padleleder

Tabell går her når kartlegging av mulige padleleder er utført.

Kjella med start i Kjelleidet og Bogen er påbegynt.

Ski- og trugeløyper

Prioritering (1-3)	Navn	Tiltak	Vedlikeholds-ansvarlig
2	7-1 Tønna, 8,6 km en vei, Terråkmarka	Brøyting.	Terråk IL
1	7-2 Lysløype Terråk - 3 km	Jevnlig vedlikehold.	Terråk IL
3	7-3 Lysløpe Terråk - 5 km		Terråk IL
1	7-4 Lysløype Åbygda 2,5 km	Jevnlig vedlikehold.	Åbygda IL
2	7-5 Aunmarka, Åbygda 7,5 km en vei		Åbygda IL
2	7-6 Horstadjellet, 8 km t/r. Åbygda.		Åbygda IL
1	7-7 Aune / Hollup lysløype 2,5 km	Jevnlig vedlikehold.	Kjella IL
1	7-8 Storenget skistadion, 2,3 km. Bindalseidet.	Jevnlig vedlikehold.	Kula IL
2	7-9 P-fjellet, 7 km tur/retur. Bindalseidet		Kula IL
1	7-10 Rundtur fotballbanen, Bindalseidet, 500 m		Kula IL
2	7-11 Blåfjellstua, 2,4 km en vei, Horsfjord	Jevnlig vedlikehold.	Kjella IL

Nedleggelse av trasé

Ved endring og nedlegging av turruter er det viktig at alle tilretteleggingstiltak, skilt og merking fjernes. Dersom grunneier eller andre ønsker at bruer eller andre tiltak opprettholdes, er det viktig at overdragelse og vedlikeholdsansvar avtales skriftlig. Alle materialer og skilt må fraktes ut av terrenget og leveres på avfallsmottak. Varder som tilhører turruta skal rives, men pass på at en ikke river grensemerker eller andre markeringer som ikke tilhører turruta. Malt merking på steiner og trær kan skjules ved at en maler over med gråmaling.

Det er viktig at alle aktuelle informasjonstavler og skilt blir oppdatert. Man må være bevisst på og tenke gjennom hvilke skilt og informasjonstavler på tilgrensende turruter som har informasjon som også må endres. Det må i hvert enkelt tilfelle vurderes om en bør varsle om endring eller nedlegging av turruter ved oppslag, på nettsider, i lokalavis eller på annet vis.

Alle endringer i turruter og nedlegging av turruter skal meldes til Kartverket. Dette er svært viktig slik at kartgrunnlaget til enhver tid er mest mulig oppdatert.

Merking og skilting

Når det skal foretas merking eller skilting av ferdselsårer så skal *Merkehåndboka* følges. Dette gjelder både de turrutene som har disse tiltakene i denne planen og framtidige turruter, så sant ikke det foretas offisielle endringer. Merkehåndboka finnes i digitalt format [her](#).

Kun turruter som er vedtatt merket og innlagt i kartverket skal merkes. Der hvor dette ikke er gjort er det av diverse grunner per nå ikke ønskelig med merking. Før det kan være aktuelt å merke andre ruter må de eventuelle forslagene tas opp og vurderes. I tillegg må turruter være ferdigmerket før de kan sendes inn til kartverket. Det påpekes at ingen stier skal merkes uten at det er inngått en avtale med grunneier.

Reiseliv og markedsføring

Tilrettelegging for reiseliv er en naturlig del av planen og mange av de fysiske tiltakene vil være gunstige for dette. Samtidig kan det være viktig å drive målrettet med hvor en konsentrerer turismen. Dette er både for å kanalisere ferdselen, og for å vise frem de beste sidene ved kommunen. På slikt vis blir opplevelsen for besøkende bedre og lokale får ha andre områder mer for eget bruk. Til dette er digital markedsføring slik som det som blir lagt ut på Visit Helgeland eller i infoblad gode virkemidler.

Samtidig bør de rutene som det allerede ligger informasjon ute om bygges opp under. En bør for kanaliseringen sin del alltid spørre hvor vi vil ha turismen før det legges ut markedsføring av nye områder.

Det må påpekes at det finnes mange måter å markedsføre en trasé på. Forskjellige medier ser større bruk fra ulike brukergrupper; i dette tilfellet turister og innenbygds. Der hvor vi vil ha turisme og så mye trafikk som mulig, er det hensiktsmessig å

markedsføre på de fleste plattformer, slik som Visit Helgeland og ut.no. Men der hvor det ikke er ønsket stor trafikk kan en heller ta i bruk apper som for eksempel TellTur, da de blir hovedsakelig brukt av lokale. Dette kan også ses opp mot de fysiske forholdene: hvor godt en trasé tåler slitasje og om det er tilrettelagt for å håndtere utbredt bruk.

Markedsførte geolokaliteter

Med sin spennende geologi og som del av Trollfjell UNESCO Global Geopark er det en rekke geolokaliteter som markedsføres spesielt. For regionen generelt er disse turforslagene del av egne temakonkurranser i TellTur. Dette er videre med på å bygge opp under reiselivet og kanalisere ferdselen, slik at geolokalitetene blir utnyttet på best vis for å styrke lokalsamfunnet.

Økonomiske- og ressursmessige konsekvenser

Det er vanskelig å estimere de nøyaktige kostnadene ved de enkelte tiltakene, da det må befares og undersøkes nøyaktig hvor mye som kreves for å få fullført de ved hver enkelt. Derfor tas kostnadene for seg på et mer generelt grunnlag her. De reflekteres også i prioriteringen til rutene i form av kost-nytte verdi, hvor kostnadene veies opp mot nytteverdien av tiltakene.

Klopplegging, merking og lignende tiltak kan karakteriseres som å ha lav kostnad oppimot hvor mye de utretter. Det kreves ikke noen stor utredning og arbeidet kan utføres på relativt kort tid, gitt dugnadsinnsats fra frivilligheten. På den motsatte enden av skalaen er tiltak slik som bygging av nye parkeringsplasser. Der kreves det ofte fagkyndig personell til deler av arbeidet, mange arbeidstimer og større mengder materiale.

Stordata

Bruk av stordata innenfor friluftslivet er for øyeblikket i rask utvikling. I denne planen ble det kun brukt i enkelt format via STRAVA for å avdekke om det var grunn til å analysere enkelte traséer nøyere, uten videre bruk utenfor det. Dette var for å ivareta personvernet, da andre metoder enten ikke er utviklet nok enda eller ikke opptrer aktsomt med tanke på personvern. Det jobbes derimot med å utvikle dette. Ettersom STRAVA og eventuelt teledata blir mer tilpasset slike formål kan de sammen med fysiske tellere brukes til å gi et mer nøyaktig bilde av hvilke ferdselsårer folk bruker. På den måten kan det dannes videre grunnlag for å avgjøre hvordan en skal tilrettelegge de forskjellige ferdselsårene.

Hvordan vedlikeholde

På Miljødirektoratet sine sider er det utarbeidet en veileder for etablering og vedlikehold av stier. Denne heter stiskulen og er tilgjengelig gratis på nett [her](#) for alle å bruke. Stiskulen tar for seg flere viktige momenter, slik som når en bør se på stien,

hvordan man kontrollerer vann, rydding og mer. Ved å ta den i bruk vil alle i kommunen ha samme felles standard for vedlikehold som resten av landet og enklere kunne koordinere aktuelle tiltak. I tillegg er Trollfjell Friluftsråd godkjent som kursholder av sti- og merkekurs, og gjennomfører kurs med jevne mellomrom eller på forespørsel.

Vedlagt ligger utdrag fra sti- og merkekurset som viser forslag til hyppighet av vedlikehold.

Topp 10 og samarbeidsavtale vedrørende tilrettelegging av turstier og turområder i Bindal

I 2001 kom Topp 10 i gang i Bindal. I samarbeid med Bindal idrettsråd, idrettslag/aktivitetslag og kommunen ble 10 utvalgte turmål/topper merket og det ble premie til de som var på et visst antall turmål pr år. Kommunen bisto bl.a. i arbeidet med grunneieravtaler, maling/kost og å gjøre dette tilgjengelig for befolkningen. Idrettslagene bisto med rydding, vedlikehold og merking av sti og hente inn turbøker i slutten av sesongen. Ved oppstart var det veldig mange som deltok, men gradvis var det færre og færre som meldte inn for å få krus. Etter at Bindal ble en del av Trollfjell friluftsråd fikk vi tilgang til Telltur. I 2020 gikk vi derfor over til denne digitale ordningen, og premieringen deles ut fra Trollfjell. Nå har vi utvidet antall turmål som gir poeng. Kula IL benytter også Telltur for å administrere sin årlige sommertrim.

I 2022 ble det inngått en samarbeidsavtale med lagene, Bindal idrettsråd, Bindal kommune og Trollfjell friluftsråd. Her er det beskrevet hva de ulike deltagerne har ansvar for. Kontaktpersonene i lag og foreninger er de viktigste samarbeidspartnere ved tilrettelegging av turstier. De gjør den daglige jobben med å rydde turrutene, merke og merke stiene. Trollfjell friluftsråd bidrar med å legge inn turrutene digitalt i kartet, arrangerer konkurransen og kan bistå med å søke midler til tilrettelegging. Bindal kommune ved folkehelsekoordinator bistår med koordinering av tilretteleggingen (eks. årlig infobrev til kontaktpersoner og bistå ved innkjøp av maling og skilt ved behov) og kontakt mellom kontaktpersoner og Trollfjell friluftsråd (formidler eks. tekst og bilder til nye stier.)

Analyse av planens måloppnåelse

Basert på at tiltakene i planen blir gjennomført er det gjort en vurdering av hvor stor oppnåelse den gir av de målene som er satt av kommunen.

1. *At alle som bor på Bindalseidet og Terråk skal ha:*
- Maks 500 m til nærmeste fotturroute/turmål/sti.

Oppfylt. Både Bindalseidet og Terråk har en sti innenfor 500 meter fra deres grenser.

2. *Alle bygder skal ha minst en tursti*

Oppfylt. Alle bygder har minst en tursti.

3. *En universelt utformet, naturpreget ferdselsåre/turmål i kommunen.*

Oppfylt. Hvis forslagene utføres vil kommunen ha flere universelt utformede ferdselsårer enn målsetningen.

4. *Alle ferdselsårer i kommunen som er brukt til friluftslivsaktivitet skal legges inn i kartverkets nasjonale baser.*

Oppfylt. Alle relevante traséer blir sendt inn til kartverket.

5. *Alle skoler, barnehager og eldresenter/helsetun bør ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet*

Oppfylt. Både barnehager og skole har turmuligheter tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet. Helsetunet har også dette, selv om deres turer er korte.

6. *Parkeringsmulighet ved alle turmål*

Oppfylt. Om alle de foreslåtte tiltakene i planen gjennomføres vil alle turmål ha tilstrekkelige parkeringsmuligheter. Flere av disse er allerede påbegynt.

Oppsummering

Fra tidligere er det utført mye i Bindal kommune som tilrettelegger ferdselsårene for friluftslivsaktivitet. Dermed er de områdene hvor det må utføres mest arbeid for å nå planens mål oppdateringen av kartverket og opprettelsen av tilstrekkelige parkeringsmuligheter. Dette arbeidet er i mange tilfeller allerede godt på vei.

Samtidig ser man at det er muligheter for å oppnå enda mer enn det man har satt som mål. Blant annet har flere områder potensiale til å bli universelt utformede og flere eksisterende tilbud kan utvikles ytterligere. Da med gevinster som går direkte på effektmålene, samt noen bonuser slik som vern av naturen med klopplegging som reduserer slitasje.

Enkelte av tiltakene behøver spesialisert arbeid, da særlig med tanke på opprettelsen av tilstrekkelige parkeringsplasser. De fleste av tiltakene kan derimot utrettes med enkel dugnad og koordinering. Der er den viktigste ressursen frivilligheten. Frivilligheten er viktig for lokalsamfunnet, men er ikke en ubegrenset ressurs. Her vil kommunen og friluftsrådet være viktige støttespillere. Vi anbefaler at tiltakene gjennomføres etter foreslått prioritering, men vil likevel påpeke at disse prioriteringene kan omrokes etter behov og lokalt engasjement.

Til slutt vil vi understreke viktigheten av at en aktivt tar i bruk Excel-dokumentet i det videre arbeidet og bruker det dynamisk. Der ligger all informasjon vi har om Bindal kommunes ferdselsårer samlet, man finner informasjon om behov, og man kan planlegge og registrere nye tiltak.

Henvisning til vedlegg

Vedlegg 1: Excel-dokumentet

Vedlegg 2: Definisjoner og avklaringer

Vedlegg 3: Eksempelavtaler for tilrettelegging og merking av turruter

Vedlegg 4: Overordnet klassifisering av tilgjengelighet (Bevegelseshemmede) – friluft

Vedlegg 5: Hyppighet av vedlikehold

Vedlegg 6: Samarbeidsavtale vedrørende tilrettelegging av turstier og turområder i Bindal

Vedlegg 7: Kartene i PDF-format.